

STORTINGET

Innst. 403 S

(2023–2024)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Dokument 8:145 S (2023–2024)

Innstilling fra justiskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Rasmus Hansson og Lan Marie Nguyen Berg om forbud mot engangsgrill

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om forbud mot bruk av engangsgrill.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ragnhild Male Hartviksen, Odd Harald Hovland og Hadia Tajik, fra Høyre, Ingunn Foss og Sveinung Stensland, fra Senterpartiet, Sandra Borch og Else Marie Rødby, fra Fremskrittspartiet, Tor André Johnsen og lederen Helge André Njåstad, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, og fra Venstre, Ingvild Wetrhus Thorsvik, viser til at Representantforslag fra stortingsrepresentantene Rasmus Hansson og Lan Marie Nguyen Berg om forbud mot engangsgrill behandles i denne innstillingen.

Komiteen viser videre til at forslagsstillerne i begrunnelsen for forslaget fremholder at bruken av engangsgriller medfører brannfare. Det vises også til at engangsgriller har vist seg å være et stort forsøplingsproblem.

Komiteen viser til brev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 30. april 2024 med statsrådets vurdering av forslaget. Brevet følger vedlagt denne innstillingen.

Komiteen deler forslagsstillernes intensjon om å minimere miljøbelastningen som kommer fra engangsgriller. Komiteen mener et generelt forbud er et svært inngripende tiltak, og det er heller ikke i tilstrekkelig grad sannsynliggjort at et forbud mot engangsgrill vil være et proporsjonalt og effektivt tiltak for å få bukt med terrengbranner.

Komiteen er glad for at enkelte butikker har tatt samfunnsansvar ved å stoppe salget av engangsgriller. Komiteen mener det offentlige også har en rekke verktøy som kan bidra til å minimere faren for terrengbranner, som å etablere egnede plasser for bruk av grill, riktig søppelhåndtering og god informasjon om trygg bruk.

Komiteen mener det ikke er godtgjort at miljø- eller brannvern hensyn gir tilstrekkelig begrunnelse for et så inngripende tiltak som et forbud som forslaget går ut på. Det vises herunder til statsrådets svarbrev i saken.

Komiteen vil følgelig ikke støtte forslaget.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:145 S (2023–2024) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Rasmus Hansson og Lan Marie Nguyen Berg om forbud mot engangsgrikk – vedtas ikke.

Oslo, i justiskomiteen, den 30. mai 2024

Helge André Njåstad

leder

Tor André Johnsen

ordfører

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - Justiskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
24/1878

Dato
30.04.2024

Dokument 8:145 S (2023-2024) - representantforslag om forbud mot bruk av engangsgrill

Jeg viser til brev 14. april 2024 hvor Justiskomiteen ber om Justis- og beredskapsdepartementets uttalelse om representantforslag 145 S (2023–2024) fra stortingsrepresentantene Rasmus Hansson og Lan Marie Nguyen Berg. Representantene ber regjeringen fremme forslag om forbud mot bruk av engangsgrill. Representantene begrunner forslaget med at bruk av engangsgriller kan føre til brann og forsøpling.

Skog- og naturbranner fører til skader på natur og tap av materielle verdier i brannområdene. Slike branner kan også true liv, helse og sentral infrastruktur og gi store samfunnsmessige konsekvenser. Hovedårsaken til skog- og naturbranner er menneskelig aktivitet. I 2018 var det 2 095 branner i utmark og innmark, fordelt på 916 i skog eller utmark og 1 179 i gress eller innmark. Det er det høyeste antallet branner som er registrert i Norge. I 2023 var det 1 257 branner i utmark og innmark, med henholdsvis 475 branner i skog eller utmark og 782 i gress eller innmark.

Det finnes i dag ikke nøyaktig statistikk over hvor mange branner de siste årene som skyldes bruk av engangsgrill. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskaps (DSB) rapporteringsløsning for brann- og redningsvesenet, BRIS (Brann- og redningsvesenets Innrapportering og Statistikk), har ikke et forhåndsdefinert svaralternativ for engangsgrill, men inneholder et fritekstfelt der engangsgriller kan nevnes som brannårsak. I årene 2016 til 2022 var det i gjennomsnitt seks hendelser hvert år hvor engangsgrill ble nevnt som antatt tennkilde i fritekstfeltet. I nær halvparten av de innrapporterte oppdragene er det ingen fritekstbeskrivelse, og det er for disse tilfellene ikke mulig å anslå hvor mange som var relatert til bruk av engangsgrill. Hvis forholdstallet er det samme som for andelen som har fritekstbeskrivelse, var det samlet

sett omlag ti hendelser hvert år i den aktuelle statistikkperioden som var knyttet til bruk av engangsgriller.

Fra 1. januar 2023 ble det lagt inn spørsmål til brann- og redningsvesenene i BRIS om antatt tennkilde og om hvordan branner i utmark/innmark kan ha startet. Kullgrill og gassgrill er med som alternativer under spesifiseringen av åpen ild. For 2023 ble det rapportert om tre branner i gress eller innmark og fire branner i skog eller utmark, med kullgrill som antatt tennkilde. For å kunne si noe om brannene var knyttet til bruk av engangsgrill må dette være oppgitt i fritekstfeltet, noe som var tilfellet for to av de rapporterte hendelsene. I tillegg til de sju brannene hvor kullgrill ble oppgitt som antatt årsak til brann, var det i 2023 én hendelse hvor engangsgrill ble notert i merknadsfeltet.

I Norge må alle til enhver tid vise aktsomhet og opptre på en slik måte at branner ikke oppstår. Etter forskrift om brannforebygging er det forbudt å gjøre opp ild eller behandle brannfarlige gjenstander utendørs under slike forhold eller på en slik måte at det kan føre til brann. Oppgjort ild må ikke forlates før den er fullstendig sløkket. Bruk av engangsgrill er omfattet av begrepet «å gjøre opp ild».

Forskrift om brannforebygging fastsetter et generelt bålforbud fra 15. april til 15. september, som gjelder i eller i nærheten av skog og annen utmark. I denne perioden er det kun tillatt å bruke engangsgrill i de nevnte områdene når kommunen har gitt særskilt tillatelse til dette eller gjennom lokal forskrift har tillatt dette ut fra lokale forhold, eller der det er åpenbart at brann ikke kan oppstå.

Dersom brannfaren er spesielt stor eller det foreligger andre ekstraordinære forhold, kan kommunen når som helst i løpet av året og for alle steder utendørs i kommunen, innføre forbud mot å gjøre opp ild eller behandle brannfarlige gjenstander. Slike forbud, som kan regulere bruken av engangsgrill, skal klart avgrenses geografisk og tidsmessig, og oppheves så snart brannfaren eller de ekstraordinære forholdene er over. Forbudene kan vedtas som forskrift uten forhåndsvarsling og kunngjøring. Den enkelte kommune skal sørge for at forbudet gjøres alminnelig kjent i kommunen.

Etter forurensingsloven er det forbudt å forsøple, og brukere av engangsgriller har ansvaret for å kvitte seg med disse på en lovlig og forsvarlig måte. Forsøpling fra engangsgriller er et relativt lokalt og sesongrelatert problem. Mange steder hvor det er populært å grille har de senere årene fått god infrastruktur for avfallshåndtering av engangsgriller.

Et generelt forbud mot bruk av engangsgrill er et inngripende tiltak. Jeg mener det ikke godt nok faglig grunnlag for å innføre et totalforbud mot bruk av engangsgrill med bakgrunn i brannfare og forsøpling.

Med hilsen

Emilie Mehl

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

